

Liite 3b Musiikkipainotuksen opetussuunnitelma

Vuosiluokat 7–9

Oppiaineen tehtävä

Musiikin opetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin monia merkityksiä eri kulttuureissa sekä yksilöiden ja yhteisöjen toiminnoissa. Oppilaiden musiikillinen osaaminen laajenee, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Musiikin opetus rakentaa arvostavaa ja uteliaista suhtautumista musiikkiin ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen.

Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Näitä vahvistetaan ottamalla musiikin opetuksessa huomioon oppilaiden musiikilliset kiinnostuksen kohteet, muut oppiaineet, eheyttävät teemat, koulun juhlat ja tapahtumat sekä koulun ulkopuolella tapahtuva toiminta. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia äänen ja musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Musiikin opetuksessa oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Vuosiluokkien 7–9 musiikin opetus luo mahdollisuuksia musiikillisen osaamisen ja maailmankuvan laajentamiseen. Samalla opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin merkityksiä ja jäsentämään musiikkiin liittyviä tunteita ja kokemuksia. Opetuksen tehtävänä on myös kehittää oppilaiden kriittistä musiikkikulttuurien lukutaitoa ohjaamalla heitä analysoimaan ja arvioimaan, miten musiikilla viestitään ja vaikutetaan. Oppilaiden toimijuutta ja ajattelua vahvistetaan kertaamalla ja syventämällä aiemmin opittuja musiikillisia taitoja. Lisäksi oppilaat saavat tilaisuuksia oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Heillä on mahdollisuus monipuoliseen luovaan musiikilliseen ilmaisuun ja musiikin tuottamiseen yksin ja yhdessä muiden kanssa. Tätä tuetaan luomalla yhteyksiä muihin ilmaisumuotoihin. Käyttäessään tieto- ja viestintätekniikkaa oppilaat tutustuvat musiikin ja digitaalisen median tekijänoikeuksiin ja käyttömahdollisuuksiin sekä niihin liittyviin mahdollisiin eettisiin ongelmiin.

Musiikkipainotteinen opetus Tampereen yliopiston normaalikoulussa luokilla 7–9

Tampereen yliopiston normaalikoulun yläkoulun musiikkipainotteisella luokalla on yhteensä kahdeksan (8) vuosiviikkotuntia. Ne jakautuvat siten, että 7. luokalla on kaksi, 8. luokalla kolme ja 9. luokalla kolme vuosiviikkotuntia. Kullakin luokka-asteella ensimmäisen vuosiviikkotunnin opetus pyritään järjestämään luokan yhteisenä opetuksena. Siinä painottuvat suurelle ryhmälle sopivat oppisisällöt, kuten kitaran ryhmäopetus, kuorolaulu, improvisaatioharjoitukset, musiikinkuuntelu tai musiikkitieto. 7–9 luokkien toinen sekä 8. ja 9. luokan toinen ja kolmas vuosiviikkotunti pyritään järjestämään kahdessa ryhmässä. Niiden opetuksessa painottuvat pienryhmätyöskentely, kuten bändisoitto, yhtyelaulu tai digitaalinen musisointi.

Yläkoulun musiikkipainotteiset luokat esiintyvät eri kokoonpanoilla säännöllisesti koulun juhlissa ja tilaisuuksissa, kuten joulukirkossa, adventtihartaudessa, pääsiäiskirkossa ja rock- tai kevätkonserteissa. Luokkakuorojen lisäksi musiikkipainotteisten luokkien 7–9 oppilaat muodostavat yhdessä yläkoulun musiikkiluokkien kuoron, joka esiintyy koulun tapahtumien lisäksi esimerkiksi Nuorisokuoro Oskarin Perinteisessä Joulukonsertissa. Lisäksi luokat tekevät yhdessä tai yksittäin yhteistyötä seudullisten ja paikallisten toimijoiden kanssa, kuten Tampereen seurakuntien kanssa.

Yhteistyömuotoja Tampereen kaupungin muiden musiikkipainotteisten luokkien kanssa ovat yhteiset musiikkiprojektit, konsertit ja esiintymiset. Näin esimerkiksi 8. ja 9. luokan oppilaat valmistavat esityksen Kaamoksen karkotus -konserttiin, 7. luokka puolestaan osallistuu vuosittaiseen musiikkipainotteisten luokkien joulukonserttiin. Viiden vuoden välein on Tampereen musiikkipainotteisten luokkien yhteinen juhlakonsertti.

Musiikin opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 7-9 opetussuunnitelman perusteissa

Musiikin opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 7-9

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Osallisuus		
T1 kannustaa oppilasta rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän ja musiikillisten yhteisöjen jäsenenä	S1-S4	L2, L7
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen		
T2 ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä	S1-S4	L2
T3 kannustaa oppilasta kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimin	S1-S4	L2
T4 rohkaista oppilasta monipuoliseen musiikkiliikunnalliseen kokemiseen ja ilmaisuun	S1-S4	L2
T5 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun ja havainnointiin sekä ohjata häntä keskustelemaan havainnoistaan	S1-S4	L2
T6 kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa suhdetta musiikkiin ja ohjata heitä improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen sekä taiteidenväliseen työskentelyyn	S1-S4	L1, L2, L6
T7 ohjata oppilasta musiikin tallentamiseen ja tieto- ja viestintäteknologian luovaan ilmaisulliseen käyttöön sekä musiikin tekemisessä että osana monialaisia kokonaisuuksia	S1-S4	L1, L2, L5
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito		
T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikkia taiteenlajina ja ymmärtämään, miten musiikkia käytetään viestimiseen ja vaikuttamiseen eri kulttuureissa.	S1-S4	L2, L4
T9 rohkaista ja ohjata oppilasta keskustelemaan musiikista käyttäen musiikin käsitteitä ja terminologiaa	S1-S4	L4
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa		
T10 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia tunteisiin ja hyvinvointiin	S1-S4	L3, L4

T11 ohjata oppilasta huolehtimaan kuulostaan sekä musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta	S1-S4	L3
Oppimaan oppiminen musiikissa		
T12 ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, asettamaan tavoitteita musiikilliselle oppimiselleen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin.	S1-S4	L1

Musiikin tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 7-9

Musiikillisten tietojen ja taitojen oppiminen tapahtuu musisoiden eli laulaen, soittaen, kuunnellen, liikkuen, improvisoiden ja säveltäen sekä taiteidenvälistä työskentelyä ja teknologiaa hyödyntäen. Sisällöt valitaan siten, että oppilas tutustuu musiikkikulttuureihin ja -tyyleihin monipuolisesti. Sisällöt tukevat tavoitteiden saavuttamista ja hyödyntävät paikallisia mahdollisuuksia ja oppilaiden kokemuksia.

S1 Miten musiikissa toimitaan: Opetuksessa on keskeistä musiikillisten ilmaisutaitojen monipuolinen kehittäminen sekä omien ideoiden ja ratkaisujen tuottaminen. Äänenkäyttöä, laulutaitoa ja käytössä olevien keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien soittotaitoja syvennetään yhteismusisoinnissa.

S2 Mistä musiikki muodostuu: Musisoinnissa käytetään aiemmin opittuja musiikkikäsitteitä ja musiikin perusmerkintätapoja. Taitojen kehittyessä käsitteellistä osaamista syvennetään ja sovelletaan musisoinnin eri tilanteissa. Opetuksessa huomioidaan myös tulkinnan merkitys musiikillisessa ilmaisussa.

S3 Musiikki omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa: Musiikillisten taitojen ja tietojen ohella opetuksessa käsitellään oppilaiden esille tuomia aihepiirejä sekä heidän musiikkiin liittyviä kokemuksiaan ja havaintojaan. Myös kuluttamisen ja kestävän hyvinvoinnin näkökulmat ovat olennaisia musiikissa. Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä musiikin ja muiden oppiaineiden sekä erilaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden välille. Samalla pohditaan ja arvioidaan kriittisesti musiikin merkityksiä elämän eri tilanteissa eri aikoina ja aikakausina.

S4 Ohjelmisto: Ohjelmistoon ja erityisesti kuunteluohjelmistoon valitaan monipuolisesti eri kulttuurien ja aikakausien musiikkia kansanmusiikista taidemusiikkiin ajankohtaiset musiikilliset ilmiöt huomioiden. Äänenkäyttöä ja laulutaitoa harjoitetaan yksi- ja moniäänisten yhteislaulujen tai soololaulujen, äänikokeilujen ja erilaisten ääniharjoitteiden avulla. Ohjelmiston valinnassa otetaan huomioon kulttuuriperinnön vaaliminen, oppilaita innostavat teokset ja tehtävät sekä ohjelmiston käyttökelpoisuus musiikillisten taitojen oppimisessa. Ohjelmistoon sisältyvät myös oppilaiden omat luovat tuotokset ja sävellykset.

Musiikkipainotteisen opetuksen tavoitteet Tampereen yliopiston normaalikoulussa luokilla 7–9

Opetuksen tavoitteet 7. luokalla	Opetuksen tavoitteet 8. luokalla
Osallisuus	
T1 Tavoitteena on rohkaista oppilasta osallistumaan laulajana ja soittajana yhteismusisointiin ja ohjata häntä yhteistyöhön musisoivan ryhmän toisten jäsenten kanssa.	T1 Tavoitteena on rohkaista oppilasta osallistumaan kuunteluun, laulamiseen, soittamiseen, musiikkiliikuntaan ja luovaan toimintaan sekä ohjata häntä edelleen kehittämään yhteistyötaitojaan musisoivan ryhmän jäsenenä.
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen	Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen
T2 Tavoitteena on ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön puheessa ja laulussa sekä rohkaista häntä kokeilemaan ja kehittämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan musisoivan ryhmän jäsenenä.	T2 Tavoitteena on rohkaista oppilasta löytämään oma, persoonallinen ääni sekä ohjata häntä säännölliseen äänenkäytön ja laulutaidon harjoitteluun.
T3 Tavoitteena on ohjata oppilasta kehittämään keho-, rytmi- ja bändisoittimien soittotaitojaan musisoivan ryhmän jäsenenä.	T3 Tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään edelleen soittotaitojaan sekä akustisissa että sähköisissä ympäristöissä musisoivan ryhmän, kuten bändin tai soitinyhtyeen jäsenenä. Lisäksi tavoitteena on rohkaista oppilasta valitsemaan oma soitin ja kannustaa häntä sen harjoitteluun.
T4 Tavoitteena on rohkaista oppilasta musiikin keholliseen ja liikunnalliseen kokemiseen musiikkiliikunnan, tanssin ja erilaisten harjoitusten avulla.	T4 Tavoitteena on ohjata oppilasta pienimuotoisten musiikkiliikunnallisten esitysten, tanssikoreografioiden ja improvisaatioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen ryhmän jäsenenä.
T5 Tavoitteena on ohjata oppilasta musiikin ja ääniympäristön elämykselliseen kuunteluun sekä rohkaista häntä keskustelemaan kokemuksistaan.	T5 Tavoitteena on opastaa oppilasta musiikin ja äänimaiseman analyttiseen ja kriittiseen havainnointiin sekä ohjata häntä erittelemään kuulemaansa.
T6 Tavoitteena on kannustaa oppilasta rakentamaan luovaa musiikkisuhdetta sekä ohjata häntä akustisissa ympäristöissä musiikin ja äänimaisemien pienimuotoiseen improvisointiin, koostamiseen ja esittämiseen musisoivan ryhmän jäsenenä.	T6 Tavoitteena on kannustaa oppilasta vahvistamaan ja kehittämään edelleen luovaa musiikkisuhdettaan ja musiikillista identiteettiään sekä ohjata häntä myös virtuaalisissa ympäristöissä musiikin improvisointiin, sovittamiseen ja pienimuotoiseen säveltämiseen sekä taiteidenväliseen työskentelyyn.

T7 Tavoitteena on ohjata oppilasta musiikin digitaaliseen tallentamiseen ja tietoteknologian käyttöön musiikin tekemisessä.	T7 Tavoitteena on ohjata oppilasta digitaalisen viestintäteknologian luovaan ilmaisulliseen käyttöön myös osana monialaisia kokonaisuuksia.
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito	
T8 Tavoitteena on ohjata oppilasta kuuntelemaan, tulkitsemaan ja jäsentämään musiikkia taiteenlajina ja viestivälineenä.	T8 Tavoitteena on ohjata oppilasta tunnistamaan, analysoimaan ja arvioimaan, miten musiikkia käytetään viestimiseen ja vaikuttamiseen eri kulttuureissa.
T9 Tavoitteena on ohjata oppilasta käyttämään musiikin käsitteitä musisoinnin yhteydessä.	T9 Tavoitteena on ohjata oppilasta syventämään tietämystään musisointiin liittyvästä terminologiasta ja rohkaista häntä keskustelemaan musiikista käyttäen musiikin käsitteitä.
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa	
T10 Tavoitteena on ohjata oppilasta tunnistamaan ja ymmärtämään musiikin vaikutuksia tunteisiin.	T10 Tavoitteena on ohjata oppilasta analysoimaan ja arvioimaan musiikin ja ääniympäristön vaikutuksia yhteiseen hyvinvointiin.
T11 Tavoitteena on ohjata suojautumaan kuulolle ja muulle terveydelle vaaralliselta ääneltä sekä opastaa häntä huolehtimaan musisointiympäristönsä turvallisuudesta.	T11 Tavoitteena on ohjata oppilasta huolehtimaan kuulostaan ja ottamaan aktiivinen rooli yhteisen turvallisen musisointi- ja ääniympäristön luomisessa.
Oppimaan oppiminen musiikissa	
T12 Tavoitteena on ohjata oppilasta harjoittelemaan musiikinkuuntelua ja musiikillista ilmaisua, asettamaan omia musiikillisia oppimistavoitteita sekä arvioimaan edistymistään niissä.	T12 Tavoitteena on ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan pitkäjänteisen, kuunteluun perustuvan harjoittelun avulla, arvioimaan edistymistään sekä tarvittaessa tarkistamaan sekä harjoittelutapojaan että tavoiteasetteluaan.

Musiikkipainotteisen opetuksen tavoitteet 9. luokalla
Osallisuus
T1 Tavoitteena on ohjata oppilasta edelleen kehittämään yhteistyötaitojaan ja rohkaista häntä osallistumaan yhteisöllisesti kuunteluun, laulamiseen, soittamiseen, musiikkiliikuntaan ja luovaan toimintaan.
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen
T2 Tavoitteena on tukea ja ohjata oppilasta oman, persoonallisen äänen kehittämisessä sekä äänenkäytön ja laulutaidon harjoittelussa.
T3 Tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään edelleen soittotaitojaan solistina tai musisoivan ryhmän, kuten bändin tai soitinyhtyeen jäsenenä. Tavoitteena on tukea oppilasta oman soittimen pitkäjänteisessä harjoittelussa.
T4 Tavoitteena on ohjata oppilasta musiikkiliikunnallisten esitysten, tanssikoreografioiden ja improvisaatioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen ryhmän jäsenenä.
T5 Tavoitteena on opastaa oppilasta musiikin ja äänimaiseman analyttiseen ja kriittiseen havainnointiin sekä ohjata häntä erittelemään kuulemaansa.
T6 Tavoitteena on kannustaa oppilasta vahvistamaan ja kehittämään edelleen luovaa musiikkisuhdettaan ja musiikillista identiteettiään sekä ohjata häntä myös virtuaalisissa ympäristöissä musiikin improvisointiin, sovittamiseen ja pienimuotoiseen säveltämiseen sekä taiteidenväliseen työskentelyyn. Lisäksi tavoitteena on tukea musiikkipainotteisen luokan musiikillisen ryhmäidentiteetin muodostumista ja yhteisöllistä musiikillista toimintaa.
T7 Tavoitteena on ohjata oppilasta digitaalisen viestintäteknologian monipuoliseen ilmaisulliseen käyttöön.
Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito
T8 Tavoitteena on ohjata oppilasta tunnistamaan, analysoimaan ja arvioimaan kriittisesti, miten musiikkia käytetään viestimiseen ja vaikuttamiseen eri kulttuureissa. Lisäksi tavoitteena on tukea oppilaan vastuullista musiikillista toimijuutta kouluyhteisössä.
T9 Tavoitteena on ohjata oppilasta syventämään tietämystään musisointiin liittyvästä terminologiasta ja rohkaista häntä keskustelemaan analyttisesti ja kriittisesti musiikista.
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa
T10 Tavoitteena on ohjata oppilasta analysoimaan ja arvioimaan musiikin ja ääniympäristön yhteisöllisiä vaikutuksia. Lisäksi tavoitteena on ohjata oppilasta eettisesti vastuulliseen toimintaan musisoinnissa sekä ympäristössä toimittaessa.
T11 Tavoitteena on ohjata oppilasta huolehtimaan kuulostaan ja toimimaan yhteistyössä toisten kanssa yhteisen turvallisen musisointi- ja ääniympäristön puolesta.

Oppimaan oppiminen musiikissa
T12 Tavoitteena on ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan pitkäjänteisen, kuunteluun perustuvan harjoittelun avulla, arvioimaan edistymistään sekä tarvittaessa tarkistamaan sekä harjoittelutapojaan että tavoiteasetteluaan.

Musiikkipainotteisen opetuksen sisällöt Tampereen yliopiston normaalikoulussa luokilla 7–9

Opetuksen sisällöt 7.luokalla	Opetuksen sisällöt 8.luokalla
S1 Miten musiikissa toimitaan	S1 Miten musiikissa toimitaan
Opetellaan sekä yhteismusisoinnissa että luovassa toiminnassa kuuntelemaan ja ottamaan huomioon toisten ideoita ja ratkaisuehdotuksia. Puhutaan äänenmurroksesta ja sen vaikutuksesta oman äänen tuottamiseen ja käyttöön. Kehitetään äänenkäyttöä ja laulutaitoa rentous- ja ryhti-, hengitys- ja ääniala- sekä artikulaatio- ja resonanssiharjoitusten avulla. Opetellaan keho-, rytm-, melodia- ja sointusoittimien soittoa yhteismusisoinnissa. Toteutetaan oppilaiden omia ideoita musiikillisessa keksinnässä, myös digitaalista musiikkiteknologiaa hyödyntäen. Opitaan tunnistamaan kuulolle ja terveydelle vaarallinen ääni ja suojautumaan siltä. Harjoitellaan musiikin ja ääniympäristön eläytyvää kuuntelua ja kuuntelukokemusten jakamista keskustelemalla. Harjoitellaan musiikin kokokehollista kokemista musiikkiliikunnan, improvisaation ja tanssin avulla.	Kehitetään monipuolisesti musiikillisia ilmaisutaitoja sekä kannustetaan keskinäiseen kuunteluun sekä yhteisten ideoiden ja ratkaisujen tuottamiseen. Syvennetään äänenkäyttöä, laulutaitoa ja käytössä olevien keho-, rytm-, melodia- ja sointusoittimien soittotaitoja yhteismusisoinnissa, esimerkiksi moniäänisessä laulussa. Käytetään oppilaiden omia soittimia mahdollisuuksien mukaan. Harjoitellaan musiikin ja ääniympäristön eläytyvää kuuntelua ja kuuntelukokemusten jakamista keskustelemalla. Käytetään musiikkiteknologiaa osana oppilaiden omien ideoiden toteuttamista. Ohjataan oppilaita myös taiteidenväliseen työskentelyyn. Syvennetään oppilaan tietoutta kuulonsuojelusta sekä harjoitellaan terveellisen musisointi- ja ääniympäristön suunnittelua. Opetellaan myös itse huolehtimaan musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta.
S2 Mistä musiikki muodostuu	S2 Mistä musiikki muodostuu
Syvennetään aiempaa osaamista musiikin merkintätavoista ja käsitteistä musisoinnin eri tilanteissa, esimerkiksi kuuntelun, soittamisen tai laulamisen yhteydessä. Harjoitellaan musiikin seuraamista nuoteista ja opitaan esimerkiksi kertausmerkkien, Segnon, Codan ja Finen merkitys.	Tutustutaan äänen ominaisuuksiin. Aiemmin opittua käsitteellistä osaamista syvennetään musisoinnin eri tilanteissa. Opetuksessa huomioidaan myös tulkinnan merkitys musiikillisessa ilmaisussa. Harjoitellaan musiikillisten tavoitteiden asettamista, omien musiikillisten taitojen arviointia sekä tarvittaessa harjoittelutapojen tai tavoitteiden muuttamista.

S3 Musiikki omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa	S3 Musiikki omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa
Käsitellään oppilaiden esille tuomia aihepiirejä sekä heidän musiikkiin liittyviä kokemuksiaan ja havaintojaan. Pohditaan musiikin merkitystä eri aikakausina sekä sitä, kuinka musiikilla voidaan vaikuttaa ja vaikuttua. Tutustutaan musiikin merkitykseen omassa hyvinvoinnissa. Järjestetään kouluyhteisössä oppilaiden omia esiintymisiä sekä yhteisesiintymisiä muiden musiikkiluokkalaisten kanssa.	Tarkastellaan musiikkia kuluttamisen ja kestävän hyvinvoinnin näkökulmasta. Arvioidaan kriittisesti musiikin merkityksiä erilaisissa käyttötilanteissa, elämäntilanteissa, eri aikoina ja aikakausina. Syvennetään tietoutta musiikin vaikutuksesta tunteisiin ja hyvinvointiin. Tutustutaan musiikkialan ammatteihin. Järjestetään kouluyhteisössä oppilaiden omia esiintymisiä sekä yhteisesiintymisiä muiden musiikkiluokkalaisten kanssa.
S4 Ohjelmisto	S4 Ohjelmisto
Kuunnellaan, harjoitellaan ja esitetään ohjelmistoa, joka koostuu monipuolisesti populaari- ja taidemusiikista sekä eri kulttuurien ja aikakausien musiikista. Tutustutaan ihmisääneen, yksinlauluun ja kuorolauluun, yhtye- ja orkesteritoimintaan, orkesterin soittimiin sekä muutamaa keskeiseen orkesteriteokseen. Lisäksi tutustutaan bluesiin ja rockiin sekä luodaan lyhyt katsaus johonkin musiikkikulttuuriin, esimerkiksi latinalais-amerikkalaiseen musiikkiin. Oppilaita kuullaan ohjelmiston valinnassa. Ohjelmistoon sisällytetään myös oppilaiden luovat tuotokset ja sävellykset.	Monipuolisen, oman kulttuurin, musiikin eri genret, kulttuurit ja aikakaudet kattavan musiikin kuuntelun, harjoittelun ja esittämisen lisäksi tutustutaan ajankohtaisiin musiikillisiin ilmiöihin. Tutustutaan näyttämömusiikin muotoihin, esimerkiksi oopperaan, operettiin, musikaaliin ja balettiin. Suomalaiseen rock- ja iskelmämusiikkiin tutustutaan ryhmätöissä kuuntelemalla ja soittamalla. Oppilaita kuullaan ohjelmiston valinnassa. Ohjelmistoon sisällytetään myös oppilaiden luovat tuotokset ja sävellykset.

Musiikkipainotteisen opetuksen sisällöt 9.luokalla
S1 Miten musiikissa toimitaan
Kehitetään monipuolisesti musiikillisia ilmaisutaitoja sekä kannustetaan keskinäiseen kuunteluun sekä yhteisten ideoiden ja ratkaisujen tuottamiseen myös konfliktitilanteessa. Äänenkäyttöä ja laulutaitoa kehitetään edelleen yksi- ja moniäänisten yhteislaulujen tai soololaulujen, äänikokeilujen ja erilaisten ääniharjoitteiden avulla. Lauletaan monipuolisissa kokoonpanoissa sekä säestyksen kanssa että a cappella-tyyliin. Lauletaan soolo- ja yhtyelaulua ilman äänentoistoa sekä äänentoiston kanssa. Käytetään oppilaiden omia soittimia mahdollisuuksien mukaan. Harjoitellaan musiikin ja ääniympäristön eläytyvää kuuntelua ja kuuntelukokemusten jakamista keskustelemalla. Käytetään musiikkiteknologiaa osana oppilaiden omien ideoiden toteuttamista. Ohjataan oppilaita myös taiteidenväliseen työskentelyyn. Syvennetään oppilaan tietoutta kuulonsuojelusta sekä harjoitellaan terveellisen musisointi- ja ääniympäristön suunnittelua ja toteuttamista.
S2 Mistä musiikki muodostuu
Vahvistetaan ja syvennetään aiempaa osaamista musiikin merkintätavoista ja käsitteistä musisoinnin eri tilanteissa, esimerkiksi kuuntelun, soittamisen tai laulamisen yhteydessä. Aiemmin opittua käsitteellistä osaamista syvennetään musisoinnin eri tilanteissa. Opetuksessa huomioidaan myös tulkinnan merkitys musiikillisessa ilmaisussa. Harjoitellaan musiikillisten tavoitteiden asettamista, omien musiikillisten taitojen arviointia sekä tarvittaessa harjoittelutapojen tai tavoitteiden muuttamista.
S3 Musiikki omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa
Tarkastellaan musiikkia kuluttamisen ja kestäväen hyvinvoinnin näkökulmasta. Arvioidaan kriittisesti musiikin merkityksiä erilaisissa käyttötilanteissa, elämäntilanteissa, eri aikoina ja aikakausina. Syvennetään tietoutta musiikin vaikutuksesta tunteisiin ja hyvinvointiin. Tarkastellaan kriittisesti musiikin merkitystä viestinnässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa. Järjestetään kouluyhteisössä oppilaiden omia esiintymisiä sekä yhteisesiintymisiä muiden musiikkiluokkalaisten kanssa.
S4 Ohjelmisto
Monipuolisen, oman kulttuurin, musiikin eri genret, kulttuurit ja aikakaudet kattavan musiikin kuuntelun, harjoittelun ja esittämisen lisäksi tutustutaan ajankohtaisiin musiikillisiin ilmiöihin. Tutustutaan esimerkiksi rock-musiikin vaiheisiin 50-luvulta nykyaikaan tai jazz-musiikin eri tyylilajeihin. Lauluohjelmistoa valittaessa kiinnitetään huomiota ikäkauteen, paikallisuuteen ja vuodenkiertoon sekä huomioidaan ajankohtaiset tapahtumat, kuten taiteilijoiden, säveltäjien tai yhtyeiden merkivuodet. Oppilaita kuullaan ohjelmiston valinnassa. Ohjelmistoon sisällytetään myös oppilaiden luovat tuotokset ja sävellykset.

Musiikkipainotteisen opetuksen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 7-9

Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, joissa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista. Kiinnitetään huomiota yhteisölliseen oppimiseen, yhteisöllisyyteen ja erityisesti siihen, että oppilaat kuuntelevat toisiaan sekä musisoidessaan että muussa vuorovaikutuksessa. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita ja sitouttavat heidät kehittämään musiikillista osaamistaan. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa. Musiikkikäsitteitä opiskellaan musiikillisin työtavoin. Opetuksessa hyödynnetään taide- ja kulttuurilaitosten sekä muiden yhteistyötahojen tarjoamia mahdollisuuksia.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki musiikkipainotteisessa opetuksessa vuosiluokilla 7-9

Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta. Työtapojen valinnassa kiinnitetään huomiota musiikkikulttuurin ja musiikin opetuksen mahdollisten sukupuolittuneiden käytäntöjen muuttamiseen.

Oppilaan oppimisen arviointi musiikkipainotteisessa opetuksessa vuosiluokilla 7-9

Musiikin opetuksessa oppilas tarvitsee realistista ja samalla kannustavaa ja rohkaisevaa palautetta. Ohjaava palaute auttaa oppilasta hahmottamaan yhä paremmin soivaa musiikillista toteutusta, musiikillista ilmaisua ja musiikin merkityksiä. Palautetta oppilas tarvitsee erityisesti, kun hän toteuttaa luovaan tuottamiseen ja musiikkiteknologiaan liittyviä kokonaisuuksia. Oppilasta ohjataan kriittiseen, mutta samalla realistiseen itsearviointiin. Oppilaita kannustetaan antamaan positiivista palautetta toisilleen.

Musiikin päättöarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona musiikin opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena. Päättöarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut musiikin yhteisenä opetettavan oppimäärän tavoitteet. Päättöarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso musiikin valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin. Musiikissa oppilaan osaaminen kehittyy kaikilla tavoitealueilla oppimäärän päättymiseen saakka. Päättöarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki valtakunnalliset päättöarvioinnin kriteerit. Oppilas saa arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin kriteerien määrittämää osaamista. Arvosanan kahdeksan tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta.